

MEISJES EN
SPORT

INHOUD

INLEIDING	6
TIJDLIJN	8
MADGE SYERS (1881-1917)	11
TINY BROADWICK (1893-1978)	13
BOBBIE ROSENFELD (1904-1969)	15
GERTRUDE EDERLE (1905-2003)	17
AILEEN RIGGIN (1906-2002)	19
BABE DIDRIKSON ZAHARIAS (1911-1956)	21
KEIKO FUKUDA (1913-2013)	23
MARION LADEWIG (1914-2010)	25
TONI STONE (1921-1996)	27
ALTHEA GIBSON (1927-2003)	29
ANN CALVELLO (1929-2006)	31
BERYL BURTON (1937-1996)	33
SUE SALLY HALE (1937-2003)	35
JUNKO Tabei (1939-2016)	37
WILMA RUDOLPH (1940-1994)	39
ANATOMIE VAN DE SPIEREN	40
JODY CONRADT (1941-)	43
BILLIE JEAN KING (1943-)	45
PATTI MCGEE (1945-)	47
ANITA DEFRANTZ (1952-)	49
FLO HYMAN (1954-1986)	51
SUSAN BUTCHER (1954-2006)	53
BEV FRANCIS (1955-)	55
NADIA COMĂNECI (1961-)	57
JACKIE JOYNER-KERSEE (1962-)	59
JULIE KRONE (1963-)	61
BONNIE BLAIR (1964-)	63
VIOLET PALMER (1964-)	65
STATISTIEKEN VAN LOON EN MEDIA	66

ANJALI BHAGWAT (1969-)	69
CHANTAL PETITCLERC (1969-)	71
KIM SOO-NYUNG (1971-)	73
KRISTI YAMAGUCHI (1971-)	75
LAYNE BEACHLEY (1972-)	77
MIA HAMM (1972-)	79
LISA LESLIE (1972-)	81
MANON RHÉAUME (1972-)	83
DENG YAPING (1973-)	85
VALENTINA VEZZALI (1974-)	87
ELLEN MACARTHUR (1976-)	89
INVLOEDRIJKE SPORTTEAMS	90
MELISSA STOCKWELL (1980-)	93
SERENA WILLIAMS (1981-)	95
DANICA PATRICK (1982-)	97
NICOLA ADAMS (1982-)	99
MITHALI RAJ (1982-)	101
KELLY CLARK (1983-)	103
LINDSEY VONN (1984-)	105
RONDA ROUSEY (1987-)	107
ASHLEY FIOLEK (1990-)	109
MARIANA PAJÓN (1991-)	111
KATIE LEDECKY (1997-)	113
SIMONE BILES (1997-)	115
MEER MEISJES IN SPORT	116
BESLUIT	119
DANKWOORD	120
OVER DE AUTEUR	121
BRONNEN	122
INDEX	126

INLEIDING

'Het zwakke geslacht!' Dat was niet de eerste keer dat die valse woorden werden uitgesproken, en het zou zeker ook niet de laatste zijn. Bobby Riggs, een voormalig tenniskampioen, zei dat in 1973 over vrouwen. Maar tennisster Billie Jean King kwam op tegen deze pestkop. Dankzij uitstekende vaardigheid, fysieke kracht en sterke zelfverzekerdheid zou Billie Jean King de wereld veranderen met behulp van een tennisracket.

Het stereotiepe beeld van vrouwen was altijd dat zij zwak zijn, en zij mochten gewoonlijk niet deelnemen aan wedstrijden, trainen in teamverband of zich aansluiten bij sportclubs. Aangezien zij geen platform kregen om hun fitheid en kracht te bewijzen, was het voor hen moeilijk om dit seksisme te bestrijden. Dit stereotiepe beeld is doorheen de geschiedenis ook doorgesijpeld in andere vlakken van de samenleving. Vrouwen kregen geen educatieve, burgerlijke, zakelijke en leiderschapskansen en hebben altijd moeten bewijzen dat ze even slim en hardwerkend zijn als mannen. Vrouwelijke atletes zoals Billie Jean moesten strijden tegen het uitgangspunt van de stereotypering: dat het lichaam van een vrouw nooit even sterk kan zijn als dat van een man. Hun vooruitgang is een echte inspiratie.

In de jaren 1970 was de feministische beweging in opmars in de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en andere ontwikkelde landen. Vrouwen eisten gelijk loon en gelijke kansen. In 1972 werd Title IX van de Educational Amendments goedgekeurd, waardoor het voor Amerikaanse scholen strafbaar werd om te discrimineren op basis van geslacht. Voor de eerste keer ooit subsidieerden scholen sport voor vrouwen, en universiteiten begonnen beurzen uit te reiken voor sportvrouwen. Vrouwen konden eindelijk hun atletische passies achternagaan en de wereld tonen hoe sterk ze wel zijn.

Er kwam uiteraard veel kritiek. Velen vonden nog altijd dat vrouwen alleen de traditionele 'vrouwelijke' dingen mochten doen. Bobby Riggs wilde bewijzen dat vrouwen niets te zoeken hadden in de sportwereld door de beste vrouwelijke tennisster te verslaan: Billie Jean King. In 1973 daagde hij haar uit voor een tenniswedstrijd: Battle of the Sexes. Eerst weigerde ze. Maar toen Bobby de grandslamwinnares Margaret Court versloeg in de wedstrijd die Mother's Day Massacre wordt genoemd, begreep Billie Jean dat er meer op het spel stond dan alleen een wedstrijdje.

De hele wereld keek toe toen Billie Jean en Bobby het tennisveld opkwamen. Winnen was niet genoeg: ze zou hem volkomen moeten afmaken. En dat deed ze: 6-4, 6-3 en 6-3. Billie gooide triomfantelijk haar tennisracket de hoogte in en het publiek werd wild!

Over de hele wereld keken vrouwen mee naar Billie Jean en zij voelden hun zelfverzekerdheid zodanig groeien dat ze voor zichzelf opkwamen. Velen durfden eindelijk een loonsverhoging of een promotie vragen, en daarvoor bedankten zij Billie Jean. Mannen wilden dat hun

dochteren zouden opgroeien tot krachtige en moedige vrouwen zoals Billie Jean. Buiten het tennisveld maakte ze ook gebruik van haar beroemdheid: ze creëerde nieuwe initiatieven om gelijke kansen te bieden voor vrouwen en zwarten op de arbeidsmarkt. Dat is de culturele kracht van sport: moed geven door middel van entertainment en wedstrijden. De strijd voor sociale rechtvaardigheid begint vaak op het veld of in de zaal. Dankzij historische overwinningen en nieuwe wereldrecords hebben vrouwelijke atleten zoals Billie Jean hun verhaal kunnen delen, stereotypen doorbroken en voor verandering gezorgd.

Sport heeft altijd al deel uitgemaakt van onze cultuur. Atleten zijn helden voor ons, idolen van de maatschappij en positieve rolmodellen. Hoewel je voor sport veel vaardigheden nodig hebt en hard moet werken, waren het de vooroordelen van de maatschappij die voorkwamen dat vrouwen mochten deelnemen. Het waren dappere, onbevreesde vrouwen die zouden doorbreken: ze zouden tegen de regels ingaan, slim zijn en gevaarlijke risico's nemen. Op die manier konden zij hun kracht, onafhankelijkheid en leiderschap tonen en de wereld veranderen.

Toen in de kranten spottend stond dat een 'zwakke' vrouw als Gertrude Ederle het Kanaal tussen Groot-Brittannië en Frankrijk nooit zou kunnen overzwemmen, besloot Gertrude dat ze een keuze had: ze kon verdrinken, of overwinnen. Ze overwon en klopte het wereldrecord in 1926. Toen Althea Gibson, een Afro-Amerikaanse, tenniste tijdens de Amerikaanse rassensegregatie, kon niemand haar talent ontkennen en kon ze de kloof tussen wit en zwart overbruggen. Ze werd de eerste Afro-Amerikaanse die mocht deelnemen aan Wimbledon. De wereld zag haar tennisvaardigheid en niet haar huidskleur. Dat hielp de mensenrechtenorganisaties vooruit. Het opende deuren voor sportgrootheden als Serena Williams. Toen men tegen Sue Sally Hale zei dat vrouwen geen polo mochten spelen, verkleedde ze zich twintig jaar lang als man om de sport te kunnen beoefenen waar ze zo van hield. Sue Sally heeft uiteindelijk haar geheim gebruikt om af te dwingen dat vrouwen ook mochten spelen, waardoor zij een echte leider werd op het veld.

Dit zijn maar een paar voorbeelden van vrouwen die zichzelf hebben bewezen en de wereld lieten zien wat vrouwen aankunnen en op die manier kansen creëerden voor andere toekomstige generaties. Er zijn nog altijd problemen voor sportvrouwen: er zijn te weinig fondsen, niet genoeg media-aandacht en ze worden niet evenveel betaald als mannelijke atleten. Maar in elke generatie zijn er vrouwen die ver boven de verwachtingen presteren en die zo krachtig zijn dat ze de status quo uitdagen. Dit boek is gevuld met verhalen van kleine meiden die hun wildste dromen konden waarmaken, verhalen van vrouwen die hun eigen grenzen verlegden, het onmogelijke deden en legendes werden.

TIJDLIJN

Doorheen de geschiedenis hebben vrouwen moeten vechten voor het recht om te mogen deelnemen aan competities door zichzelf te bewijzen met opmerkelijke prestaties van kracht, uithouding en ongelooflijke overwinningen. Vrouwen gingen van een verbod om zelfs maar te kijken naar grote sportevenementen, naar de status van de vurigste atleten ooit. Sportvrouwen zijn dus al heel ver gekomen. Laten we dat vieren!

ROOND 776 V.C.

De eerste editie van de Olympische Spelen in de klassieke oudheid. Vrouwen mochten niet deelnemen en gehuwde vrouwen mochten niet kijken of ze kregen de doodstraf. Ongehuwde vrouwen mochten hun atletische kunsten laten zien op de Heraeaaanse Spelen.

1866

Vassar College kreeg een vrouwelijk honkbalteam.

1926

Gertrude Ederle was de eerste vrouw die het Kanaal tussen Groot-Brittannië en Frankrijk overzwom.

1950

Althea Gibson was de eerste Afro-Amerikaanse tennisster die mocht deelnemen aan het Amerikaanse nationale kampioenschap, dat plaatsvond in een vrijetijdsclub voor witten.

1972

Sportclubs voor jongens kregen meer subsidies, waardoor de meisjes weinig kansen kregen om mee te doen. In 1972 werd Title IX van de Educational Amendments goedgekeurd, waardoor het illegaal werd voor Amerikaanse scholen om te discrimineren op basis van geslacht, zelfs in sport.

1978

Unesco kondigde aan dat sport een 'basisrecht is voor iedereen'. Hoewel men dit recht vaak over het hoofd ziet, zijn er wereldwijd mensen die proberen om meisjes en vrouwen de kans te geven om fysieke activiteit uit te oefenen, zelfs in de meest onderdrukte landen.

1896

Het was verboden voor vrouwen om deel te nemen aan de eerste editie van de moderne Olympische Spelen. Er wordt gezegd dat 'Melpomene' onofficieel deelnam aan de marathon. Haar daad heeft velen geïnspireerd.

1900

De eerste editie van de moderne Olympische Spelen waaraan vrouwen mochten deelnemen.

1964

Voor de Civil Rights Act van Amerika hadden Afro-Amerikanen geen gelijkgestelde rechten volgens de wet. In 1964 werd rassens segregatie in scholen, werkplaatsen, publieke instellingen en sport ongrondwettelijk. Hoewel we nog altijd kampen met de effecten van die segregatie, krijgen Afro-Amerikanen al meer kansen in sport en werk.

1966

Bobbi Gibb was de eerste vrouw die de Boston Marathon liep door zich te verkleden en binnen te glippen. Kathrine Switzer liep het jaar nadien ook de marathon uit, hoewel een seksistische official haar probeerde tegen te houden en van de baan te trekken.

1991

FIFA organiseerde het eerste Wereldkampioenschap voetbal voor vrouwen.

1996

De Women's National Basketball Association (WNBA) werd opgericht.

NU

Vrouwen breken records en overwinnen! Sportvrouwen strijden nog altijd voor gelijke kansen, media-aandacht en een gelijk loon. Met elke overwinning tonen zij hoe sterk vrouwen zijn!